

	14.Ara	21.Ara	Değişim		14.Ara	21.Ara	Değişim
BIST-100 Endeksi	90.529	91.861	% 1,5 ▲	EUR/USD	1,1307	1,1367	% 0,5 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%21,35	%20,87	-48 bp ▼	USD/TL	5,3625	5,3171	-% 0,8 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	376	359	-17 bp ▼	EUR/TL	6,0625	6,0444	-% 0,3 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	972	957	-% 1,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.238	1.256	% 1,4 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,89	%2,79	-10 bp ▼	Petrol (USD/varil)	58,6	51,6	-% 11,9 ▼

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasaların gündeminde Fed'in para politikası toplantısı, Brexit sürecine ilişkin gelişmeler, petrol fiyatlarındaki düşüş ve AB ile İtalya arasında süregelen bütçe anlaşmazlığı yer aldı. Fed, piyasa beklentilerine paralel olarak politika faiz oranını 25 baz puan artırırken, Fed Başkanı Powell'in "şahin" açıklamaları ABD dolarını destekledi. Brexit sürecinde tarafların "anlaşmaz ayrılığa" ilişkin hazırlıklara başlaması piyasalarda endişe yaratırken, AB ile İtalya'nın bütçe taslağı üzerinde anlaşmaya varması olumlu bir gelişme olarak kayda geçti. Petrol fiyatlarının küresel büyümeye yönelik artan endişelerle hızla gerilediği haftada yurt içinde yoğun bir veri gündemi izlendi. Konut, beyaz eşya, perakende satış ve tüketici güveni verileri son çeyrekte ekonomik aktivitedeki zayıf seyrini teyit etti.

Fed beklentilere paralel olarak politika faizini 25 baz puan artırdı.

Geçtiğimiz hafta piyasaların gündeminde Fed'in para politikası toplantısı ön planda yer aldı. Fed, beklentilere paralel olarak politika faiz oranını 25 baz puan artırarak %2,25-2,50 aralığına yükseltti. Böylece Fed, 2015 yılının sonunda başladığı faiz artırım sürecinde dokuzuncu, 2018 yılı içinse dördüncü faiz artırımını gerçekleştirmiş oldu. Toplantı sonrası yayınlanan notta; işgücü piyasasında güçlenmenin sürdüğü ve ekonomik aktivitenin güçlü performans sergilediği belirtildi. Toplantı sonrasında yayımlanan projeksiyonlara göre, Fed üyeleri 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin büyüme tahminlerini sırasıyla %3,0 ve %2,3'e indirirken, çekirdek enflasyon beklentilerinde de sırasıyla %1,9 ve %2 olacak şekilde aşağı yönlü revizyona gitti. Önümüzdeki iki yıla yönelik medyan politika faiz projeksiyonlarının sırasıyla %2,9 ve %3,1 olarak güncellenmesi, üyelerin daha önce üç olan 2019 yılı faiz artırım öngörüsünün ikiye gerilediğine işaret ediyor. Fed Başkanı Powell toplantı sonrasında yaptığı açıklamada Fed bilançosunun her ay 50 milyar USD azaltılacağını ifade ederken, siyasi değerlendirmelerin kararlarını etkilemediğinin altını çizdi. Fed toplantısı öncesinde küresel ekonomik büyümeye yönelik endişeler nedeniyle genel olarak satıcı bir görünüm sergileyen borsa endeksleri Fed Başkanı Powell'in beklentilerden daha "şahin" bir tonlama içeren konuşmasının ardından kayıplarını artırdı.

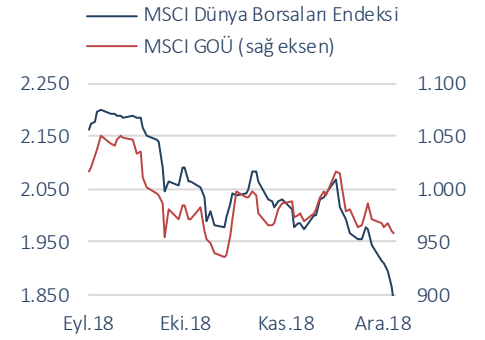
ABD'de siyasi gelişmeler ön plana çıktı.

ABD'de Kongre'de bütçe tasarısı üzerinde uzlaşma sağlanamamasının ardından ödenek aktarılmadığı için duran bazı devlet hizmetlerinin Ocak ayında Kongre açılıncaya kadar işlemeyebileceği duyuruldu. Ayrıca, Trump'ın Fed Başkanı Jerome Powell'i görevden almayı planladığına yönelik haberlerin gündeme gelmesi ve Savunma Bakanı James Mattis'in istifa etmesi siyasi endişeleri artırıyor. Öte yandan, üçüncü çeyrek büyüme verisi %3,5 düzeyinden %3,4'e aşağı yönlü revize edildi. Bu gelişmede, tüketim harcamaları ile ihracattaki aşağı yönlü revizyonların etkili olduğu görüldü.

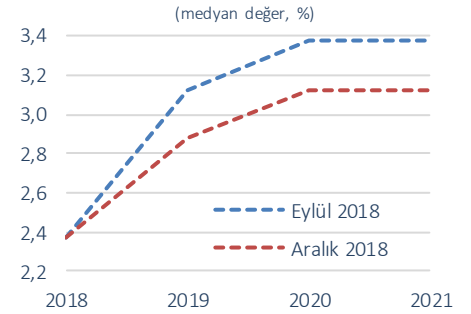
İtalya ile AB bütçe taslağında anlaşma sağlandı.

İtalya ile AB arasında bir süredir devam eden İtalya'nın 2019 yılı bütçe taslağına ilişkin anlaşmazlık geçtiğimiz hafta sona erdi. İtalya daha önce 2019 yılı için öngördüğü %2,4'lük bütçe açığı/GSYH oranı hedefini %2,04'e indirdi. Söz konusu hedefin AB Komisyonu tarafından kabul edilmesiyle bütçe konusunda İtalya'ya yönelik disiplin soruşturması durduruldu. İtalya'nın AB'nin tavsiye kararları doğrultusunda bütçe açığı hedefini düşürmesi bölge ekonomisi açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilse de, bütçe harcamalarının kompozisyonunun "popülist" olduğuna yönelik eleştiriler gündemdeki yerini koruyor.

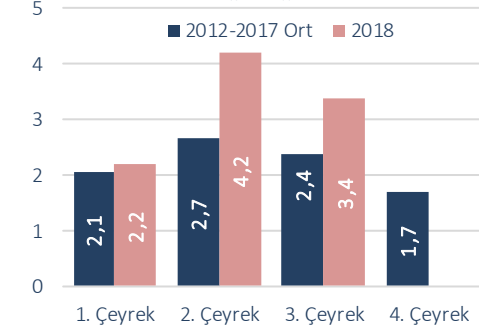
Küresel Borsa Endeksleri

Fed Üyelerinin Yılsonu Politika Faizi Tahminleri

ABD Büyüme

Kaynak: ECB, Datastream

“Anlaşmazlık Brexit” için hazırlıklar gündemde...

İngiltere'nin AB'den çıkış sürecinin tamamlanmasına yaklaşık 3 aylık bir süre kalırken, Hükümet yetkililerinden anlaşmazlık çıkışa yönelik hazırlık yapılması yönünde uyarı geldi. Açıklamada, şirketlerin ve vatandaşların AB'den anlaşmazlık ayrılma olasılığını ciddi olarak değerlendirmeleri ve bu yönde plan yapmaları istendi. AB Komisyonu da geçtiğimiz hafta İngiltere'nin AB'den anlaşmazlık bir şekilde ayrılmasına karşı aldığı önlemleri açıkladı. Önlemler, finansal hizmetler, havayolu ulaşımı, gümrük ve iklim politikaları başta olmak üzere 14 konu başlığını kapsıyor.

Petrol fiyatlarında sert düşüş...

Küresel ekonomik büyümeye yönelik artan endişeler petrol fiyatları üzerinde talep kaynaklı aşağı yönlü baskı oluşturuyor. ABD'de üretim artışının önümüzdeki dönemde ivme kazanacağı yönelik değerlendirmelerin de etkisiyle petrol fiyatları geçtiğimiz hafta genel olarak aşağı yönlü bir seyir izledi. Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %11,9 oranında gerileyerek haftayı 51,6 USD düzeyinden tamamladı.

Yurt içinde perakende satışlar Ekim ayında sert düştü.

TÜİK tarafından açıklanan Ekim ayı verilerine göre yurt içi perakende satış hacmi geçen yılın aynı dönemine kıyasla %7,5 oranında daraldı. Gıda, içecek ve tütün grubunda satış hacmi %1,6 ile sınırlı artış kaydederken, gıda dışı grupta satış hacmi %12,1 geriledi. GSYH'nin alt kalemlerinden özel tüketim harcamaları açısından öncü gösterge niteliği taşıyan perakende satış hacminin yılın son çeyreğine düşüşle başlamış olması, son çeyrekte iç talebin zayıf bir görünüm arz edeceğine yönelik görüşleri destekledi.

Tüketici güveni zayıf seyrini sürdürüyor.

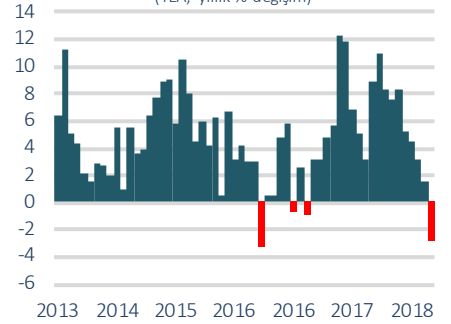
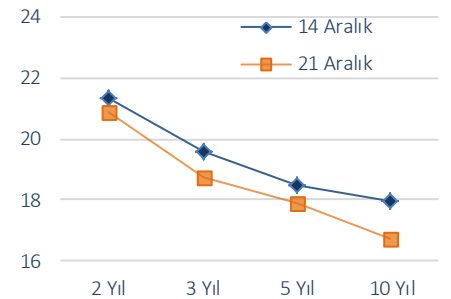
TÜİK tarafından açıklanan verilere göre Tüketici Güven Endeksi Aralık'ta bir önceki aya göre 1,4 puan gerileyerek 58,2 oldu. 2018 yılının son çeyreğinde zayıf bir görünüm sergileyen endeks, çeyreklik bazda ortalama 58,4 düzeyinde gerçekleşerek küresel finansal krizden bu yana en zayıf çeyreklik performansını kaydetti.

Finansal piyasalar...

Küresel ölçekte borsa endekslerinin aşağı yönlü bir seyir izlediği geçtiğimiz hafta yurt içinde BIST-100 endeksi alıcılı bir görünüm sergiledi. Jeopolitik endişelerin nispeten hafiflediği haftada, petrol fiyatlarının da gerilemesinin etkisiyle yurt içi piyasalarda artan risk iştahı TL'yi destekledi. USD/TL kuru hafta içinde 5,20 düzeyinin altına test etse de, Fed'in faiz artırımı sonrasında ABD dolarının güçlenmesiyle birlikte haftayı 5,30 düzeyinin üzerinde tamamladı. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faiz oranı da piyasalardaki iyimserliğin etkisiyle haftalık bazda 47 baz puan düşüşle %20,87 düzeyine indi.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta yılsonu tatilleri nedeniyle küresel ölçekte piyasalarda düşük hacimli hareketlerin izlenmesi bekleniyor. Gerek yurt içinde gerekse küresel piyasalarda sakin bir veri gündeminin takip edileceği haftada jeopolitik gelişmeler ve ticaret savaşına yönelik haberler ön plana çıkabilir.

Petrol Fiyatları
(USD/varil)**Perakende Satışlar**
(TEA, yıllık % değişim)**TL Getiri Eğrisi**
(%)**Veri Gündemi**

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
26 Aralık	TR Kapasite Kullanım Oranı	Aralık	-	%74,1
	TR Reel Kesim Güven Endeksi	Aralık	-	92,8
27 Aralık	ABD İnşaat İzinleri (aylık % değişim)	Kasım	-	%5,0
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	17-22 Aralık	-	214 bin kişi
	ABD Tüketici Güveni	Aralık	134,3	135,7
	ABD Yeni Konut Satışları (aylık % değişim)	Kasım	%2,0	-%8,9
28 Aralık	TR Ekonomik Güven Endeksi	Aralık	-	73,7
	ABD Chicago PMI	Aralık	63	66,4
	ABD Bekleyen Konut Satışları (aylık % değişim)	Kasım	-%0,5	-%2,6

Kaynak: Datastream

Sektörlerdeki Gelişmeler

Konut satışları Kasım ayında geriledi.

Türkiye genelinde konut satışları Kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %27 oranında azalarak 90 bin adet civarında gerçekleşti. Kredi faiz oranlarındaki değişime yüksek duyarlılık gösteren ipotekli konut satışları yıllık bazda %85,7 oranında daralırken, bu dönemde ipotekli konut satışlarının toplam satışlar içerisindeki payı %5,9 oldu. KDV ve tapu harcı indirimlerinin 31 Ekim'de sona ereceği beklentisiyle konut talebinin öne çekilmesi ve sektördeki kampanyaların desteğiyle konut satışları Ekim ayında yıllık bazda %19,2 oranında artmıştı. Yıl genelinde ipotekli konut satışlarındaki zayıf seyrin etkisiyle konut satışlarındaki daralma Ocak-Kasım döneminde yıllık bazda %3 düzeyinde gerçekleşti.

Konut fiyatlarında zayıf seyir sürüyor.

TCMB tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye genelinde konut fiyatları Ekim ayında yıllık bazda %6,8 oranında arttı. Enflasyonun yüksek bir seyir izlediği bu dönemde, konut fiyatları sektördeki talebin zayıf bir görünüm sergilemesi nedeniyle bir önceki yılın aynı ayına göre reel bazda %14,7 geriledi. Reel bazda konut fiyatlarındaki düşüş İstanbul'da %18,7, Ankara'da %17,6 ve İzmir'de %11,9 düzeyinde gerçekleşti.

Beyaz eşya satışları ÖTV indirimine rağmen daraldı.

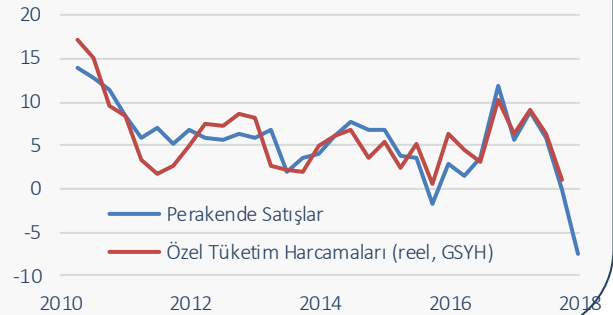
İç talepteki yavaşlama paralelinde bir süredir daralan yurt içi beyaz eşya satışları Kasım ayında da yıllık bazda %21 oranında geriledi. Ocak-Kasım dönemindeki daralma ise %17 düzeyinde gerçekleşti. Sektörde yurt içi satışları canlandırmak amacıyla 31 Ekim tarihinde özel tüketim vergisi (ÖTV) oranı %0'a indirilmişti. Fiyatlar üzerinde %4-5 oranında düşüşe neden olan söz konusu uygulama ile satışlardaki daralmanın hızı bir miktar yavaşlamış oldu. Yurt içi pazardaki zayıf seyre karşın, sektörün ihracatının artmaya devam ettiği izleniyor. Kasım ayında adet bazında yıllık bazda %11 oranında artış kaydeden ihracat, yılın ilk 11 ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %7 oranında genişledi.

i Neden Önemli ?

Perakende Satış Endeksi perakende ticaret sektöründe farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satışlarını aylık bazda ölçmeyi hedefler. Endeksin hesaplanmasında; Gelir İdaresi Başkanlığı'na KDV beyannamesi veren bütün girişimler dikkate alınır. Cari fiyatlarla hesaplanan perakende ciro endekslerinin ilgili faaliyet koluna ilişkin TÜFE değerleri kullanılarak fiyat değişimlerinden arındırılmasıyla perakende satış hacim endeksleri elde edilir. Bu endeksler, tüketici güveninin ve hanehalkı tüketim talebinin de göstergesi olarak kabul edilir. Bu nedenle ekonominin durumunu gözlemlmek adına en önemli göstergelerden birisi olarak değerlendirilir.

Nitekim, GSYH'nin yaklaşık %60'ını oluşturan özel tüketim harcamaları ile perakende satış hacim endeksindeki yıllık değişimler arasında yüksek bir korelasyon olduğu görülüyor. Ekim ayında perakende satışlarda kaydedilen sert düşüş özel tüketim harcamalarının yılın son çeyreğinde belirgin ölçüde daralabileceğine işaret ediyor.

Perakende Satışlar ve Özel Tüketim Harcamaları
(yıllık % değişim)

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdüř Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündođdu
Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.